

Z Á P I S N I C A

z 2. zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Bystrany konaného dňa 14.2.2023 o 15:00 hod. v Zasadacej miestnosti obce Bystrany č. 52

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

1. Otvorenie
2. Určenie zapisovateľa, overovateľa zápisnice a návrhovej komisie
3. Schválenie programu
4. Kontrola uznesení
5. Informácia o Rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o usmernení Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
6. Zánik mandátu starostu obce
7. Plat zástupcu starostu obce
8. Určenie platu starostu obce
9. Prerokovanie žiadosti o vyhlásenie nových volieb
10. Stanovisko hlavného kontrolóra k Návrhu rozpočtu a programového rozpočtu na rok 2023 a na roky 2024 – 2025
11. Návrh rozpočtu a programového rozpočtu na rok 2023 a na roky 2024-2025
12. Schválenie Dodatku č. 1/2023 k Zmluve č.1/2011 o Zabezpečovaní poskytovania sociálnej služby uzatvorenej so Spišskou katolíckou charitou
13. Schválenie Dodatku č. 7 k Zmluve o poskytovaní služieb – pohrebné služby
14. Prerokovanie Rokovacieho poriadku OZ v Bystranoch
15. Všeobecne záväzné nariadenie o výške príspevkov zákonného zástupcu dieťaťa na čiastočnú úhradu nákladov a určenie podmienok úhrady v školskej jedálni
16. Schválenie podpísania zmluvy s KSR-Kameňolomy SK, s.r.o.
17. Nominácia členov do Rady školy – ZŠ 13
18. Nominácia členov do Rady školy – MŠ 98
19. Prerokovanie predaja veľkého obecného autobusu.
20. Schválenie dokúpenia kamerového systému do Rómskej osady
21. Schválenie bytovej komisie, jej predsedu a členov
22. Schválenie školskej-kultúrnej komisie, jej predsedu a členov
23. Schválenie športovej komisie, jej predsedu a členov
24. Prerokovanie rekonštrukcie verejného priestranstva v bytových domoch v Rómskej osade.
25. Prerokovanie vybudovania prístreškov – autobusové zástavky v obci.
26. Doplnok k organizačnej štruktúre obce
27. Informácia o stave projektu: vodovod, bytovky, cesta v RO
28. Žiadosti
29. Záver

1. Otvorenie

Starosta obce p. František Žiga otvoril 2. zasadnutie obecného zastupiteľstva a privítal všetkých prítomných.

2. Určenie zapisovateľa, overovateľov zápisnice a návrhovej komisie

Starosta obce podal tieto návrhy: zapisovateľka – p. Ing. Eva Baranová, overovatelia - p. Cyril Žiga a p. Ivan Kandráč,

Starosta obce vyzval poslancov, aby hlasovali o jeho návrhu na zapisovateľa a overovateľov zápisnice.

Poslanci nehlasovali.

Pán poslanec Fabián Kandráč sa prihlásil k slovu a predniesol svoje návrhy na návrhovú komisiu – p. Ivan Kandráč, p. Karol Horváth a p. Ján Pačan a overovateľov zápisnice – seba Fabiána Kandráča, a p. Jozefa Dunku.

Starosta obce opäť vyzval poslancov, aby hlasovali o jeho prvotnom návrhu na zapisovateľa a overovateľov zápisnice.

Hlasovanie: **za: 3** **proti: 6** **zdržal sa: 0** **/3 : 6 : 0/**
 p. Ján Kloč
 p. František Žiga
 p. Lukáš Žiga

Starosta obce vyzval poslancov, aby hlasovali o návrhu poslanca Fabiána Kandráča k návrhu na zapisovateľa, overovateľov zápisnice a návrhovú komisiu.

Hlasovanie: **za: 6** **proti: 0** **zdržal sa: 3** **/6 : 0 : 3/**
 p. Ján Kloč
 p. František Žiga
 p. Lukáš Žiga

Návrh uznesenia:

Obecné zastupiteľstvo v Bystranoch **schvaľuje:**

Zapisovateľku- p. **Ing. Eva Baranová**, overovatelia - **p. Fabián Kandráč**, a **p. Jozef Dunka**, návrhová komisia – **p. Ivan Kandráč**, **p. Karol Horváth** a **p. Ján Pačan**

Hlasovanie: *za: 6* *proti: 0* *zdržal sa: 3* */6 : 0 : 3 /*
p. Ján Kľoc
p. František Žiga
p. Lukáš Žiga

Starosta obce sa chcel uistiť o menách návrhovej komisie ešte raz, preto požiadal p. Fabiána Kandráča, aby mu zopakoval mená.

p. Fabián Kandráč zopakoval starostovi obce, že návrhová komisia je zložená z členov p. Ivan Kandráč, p. Karol Horváth a p. Ján Pačan.

Starosta obce sa opýtal či naozaj traja, pretože sú stále dvaja členovia.

Poslanec p. František Žiga poprosil p. Hlavného kontrolóra o vyjadrenie, či je potrebné to opraviť.

p. Hlavný kontrolór Radoslav Ščuka odpovedal, že nie, p. Fabián Kandráč navrhol troch, tak budú traja.

Starosta obce upozornil návrhovú komisiu, že navrhujú znenie uznesenia, a tak ako ich nadiktujú tak budú zapísané.

3. Schválenie programu

Starosta obce vyzval poslancov obecného zastupiteľstva k hlasovaniu o navrhovanom programe.

Návrh uznesenia:

Obecné zastupiteľstvo v Bystranoch **schvaľuje:**

program obecného zasadnutia.

Hlasovanie: *za:* *proti: 0* *zdržal sa: 9* */ 0 : 0 : 9 /*

Starosta obce oznámil poslancom, že keďže neschválili program obecného zasadnutia, tak zasadnutie sa týmto končí.

27

Pán poslanec Fabián Kandráč sa prihlásil k slovu a predniesol svoje návrhy na program.

Starosta obce upozornil poslancov, že body ktoré sú predmetom rokovania sú tie, ktoré sa presunuli z predchádzajúceho rokovania z dňa 30.12.2022, spolu s tými, ktoré si vo svojej písomnej žiadosti požiadali doplniť poslanci, doručenej do podateľne Obecného úradu dňa 31.01.2023.

Pán poslanec Fabián Kandráč povedal, že tieto všetky body (29 bodov programu) sa prerokujú na nasledujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva.

Starosta obce sa opýtal, prečo sa pri hlasovaní o programe nenavrhol zmena alebo doplnenie programu.

Pán poslanec Fabián Kandráč ukázal svoj program. Program, ktorý bol doručený do podateľne Obecného úradu dňa 31.01.2023.

Starosta obce odpovedal, že tie body čo má v žiadosti sú všetky zahrnuté v programe.

Pán poslanec Fabián Kandráč zopakoval, že tieto všetky body (29 bodov programu) sa prerokujú na nasledujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva.

Starosta obce odpovedal, že práve tento program, už aj s tými bodmi zo žiadosti od poslancov sa neschválil.

Pán poslanec Fabián Kandráč napriek tomu predniesol svoj program a požiadal starostu obce, aby vyzval poslancov k hlasovaniu o jeho navrhovanom programe nasledovne:

Citácia: „*Bod č. 5 Informácia o rozsudku NSS SR sme - ZA. Druhú vetu a o usmernení MV SR sme - PROTI. Body 8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27 a 28. chcem, aby tieto body neboli v programe zasadnutia obecného zastupiteľstva. Daj hlasovať.*“ koniec citácie.

Starosta obce odpovedal, že hlasovanie o schválení programu už prebehlo.

Pán poslanec Fabián Kandráč, povedal:

Citácia: „*hlasovať za tie body čo som prečítal, čo sa bude riešiť teraz. A ostatné na najbližšom zasadnutí.*“ koniec citácie.

Starosta obce odmietol vyzvať poslancov k hlasovaniu.

215

p. Hlavný kontrolór Radoslav Ščuka povedal, že je to návrh p. Fabiána Kandráča prerokovať body č. 2,3,5,6,7. Odporučal starostovi obce, aby vyzval poslancov k hlasovaniu o navrhovanom programe p. Fabiána Kandráča.

Starosta obce vyzval poslancov obecného zastupiteľstva k hlasovaniu o navrhovanom programe, tak ako navrhol p. poslanec Fabián Kandráč.

Hlasovanie: **za: 6** **proti: 0** **zdržal sa: 3** **/6 : 0 : 3 /**
p. Ján Kľoc
p. František Žiga
p. Lukáš Žiga

pozn.: zapisovateľka Ing. Eva Baranová informovala pána hl. kontrolóra Radoslava Ščuku, že bod číslo 4. Kontrola uznesení sa nenachádza medzi schválenými bodmi.

5. Informácia o Rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o usmernení Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

Starosta obce požiadal p. Hlavného kontrolóra Radoslava Ščuku, aby prečítal Rozsudok NSS SR a aj Usmernenie MV SR.

Pozn.: Rozsudok NSS SR - tvorí prílohu tejto zápisnice

Starosta obce vyzval návrhovú komisiu aby navrhla uznesenie.

p. Hlavný kontrolór Radoslav Ščuka navrhol, aby obecné zastupiteľstvo zobralo na vedomie rozhodnutie najvyššieho správneho súdu.

Návrh na uznesenie :

Obecné zastupiteľstvo v Bystranoch **berie na vedomie:**

Rozsudok č.11Svp/6/2022-61 IČS: 9622200241, kde Najvyšší správny súd rozhodol o tom, že voľby na starostu obce Bystrany **sú neplatné.**

Hlasovanie: **za: 9** **proti: 0** **zdržal sa: 0** **/9 : 0 : 0 /**

p. Hlavný kontrolór Radoslav Ščuka prečítal usmernenie z Ministerstva vnútra SR.

Pozn.: Usmernenie MV SR- tvorí prílohu tejto zápisnice

Pán poslanec Fabián Kandráč požiadal o slovo a vyjadril sa:

Citácia: „*Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie zánik mandátu starostu obce Gejzu Kandráča z dôvodu rozsudku NSS SR, ktorý rozhodol o neplatnosti volieb na starostu v obci Bystrany a zánik mandátu starostu obce Františka Žigu vo volebnom období od r. 2018 do r. 2022 uplynutím jeho volebného obdobia a to podľa § 27 zákona o obecnom zriadení, platí že sľub starostu Gejzu Kandráča bol neplatný. A následne zástupca starosta obce oboznámi prítomných s právnym názorom právnik JUDr. Jablonku.*“ koniec citácie.

Požiadal Hl. kontrolóra Radoslava Ščuku aby prečítal tento právny názor.

Pozn.: Právne stanovisko advokátskej kancelárie BAJO LEGAL – Doc. JUDr.PhD. Branislav Jablonka - tvorí prílohu tejto zápisnice

Pán poslanec Fabián Kandráč pokračoval:

Citácia: „*Vzhľadom na situáciu vzniknutú po zverejnení rozhodnutia NSS SR, ktorý vyhlásil voľby starostu obce konané dňa 29.10.2023 za neplatné, obecné zastupiteľstvo po zvážení právneho názoru, konštatuje, že do zvolenia nového starostu je oprávnený plniť úlohy vyplývajúce z funkcie starostu, ako zástupca starostu pán Fabián Kandráč v plnom rozsahu. Návrh na hlasovanie.*“ koniec citácie.

Starosta obce upozornil p. Fabiána Kandráča, že toto bola jeho súkromná pošta.

Poslancom vysvetlil, že NSS SR je najvyšší orgán, ktorého rozhodnutie je nespochybniteľné.

Pán poslanec Fabián Kandráč oponoval, že právny názor tam nedal.

Pán poslanec Fabián Kandráč požiadal starostu, aby dal hlasovať o poslednom odstavci, ktorý predložil. Zároveň ešte prečítal ďalší pripravený návrh uznesenia:

Citácia: „*Obecné zastupiteľstvo zároveň ukladá Františkovi Žigovi, aby ihneď po podpísaní uznesenia, svoju funkciu odovzdal pánovi Fabiánovi Kandráčovi.*“ koniec citácie.

Pán poslanec František Žiga povedal p. poslancovi Fabiánovi Kandráčovi, že keď bývalý starosta p. Gejza Kandráč menoval jeho za zástupcu, tak sa nehlasovalo, tak sa nemá hlasovať ani teraz.

Pán poslanec Fabián Kandráč sa vyjadril, že rešpektoval vyjadrenie súdu a vyžiadal si, aby všetci rešpektovali zákon o obecnom zriadení.

Pán poslanec Fabián Kandráč opätovne požiadal o hlasovanie jeho návrhu.

Starosta obce požiadal poslancov aby vyjadrili svoj názor k požiadavke p. Fabiána Kandráča.

Poslanci - **p. Karol Horváth, p. Ján Pačan, p. Ivan Kandráč, p. Cyril Žiga**, súhlasili s názorom p. Fabiána Kandráča.

Poslanci - **p. Ján Kl'oc, p. Lukáš Žiga a p. František Žiga** sa zdržali a nevyslovili svoj názor.

Poslanec **p. Jozef Dunka** sa nevyjadril vôbec.

Starosta obce požiadal p. Fabiána Kandráča aby predniesol návrh uznesenia.

Pán poslanec Fabián Kandráč prečítal ešte raz svoj návrh uznesenia.

Citácia: „*Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie zánik mandátu starostu obce Gejzu Kandráča z dôvodu rozsudku NSS SR, ktorý rozhodol o neplatnosti volieb na starostu v obci Bystrany a zánik mandátu starostu obce Františka Žigu vo volebnom období od“* koniec citácie.

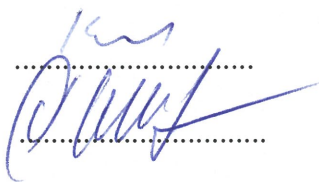
Prerušil ho **p. poslanec Ján Pačan** a povedal starostovi obce, že za toto nebolo hlasované, bol vyjadrený iba názor poslancov.

Pozn.: Ďalšia komunikácia prebiehala v rómskom jazyku, kde sa p. poslanci začali hádať a všetci prítomní opustili rokovaciu miestnosť o 15:50 hod.

Overovatelia:

Fabián Kandráč

Jozef Dunka

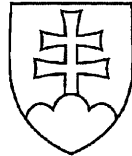

František Žiga
starosta obce

Zapísala: Ing. Eva Baranová
Dňa 17.02.2023

**Najvyšší správny súd
Slovenskej republiky**

**11Svp/6/2022-61
IČS: 9622200241**

ROZSUDOK

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa) a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej, JUDr. Pavla Naďa, Mgr. Michala Novotného a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **František Žiga**, bytom Bystrany č. 31, 053 62 Bystrany, právne zastúpeného doc. JUDr. Jozefom Sotolárom, PhD., advokátom, AK so sídlom v Košiciach, Južná trieda 1, proti žalovanému: **Gejza Kandráč**, bytom Bystrany č. 253, 053 62 Bystrany, právne zastúpeného JUDr. Mariánom Rušinom, PhD., advokátom, AK so sídlom v Košiciach, Letná 47, o ústavnosti a zákonnosti volieb vo volebnom obvode Bystrany, takto

r o z h o d o l :

Voľby starostu obce Bystrany konané dňa 29.10.2022 vyhlasuje za **n e p l a t n é**.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Žalobca napáda voľby na starostu obce Bystrany ako celok a má za to, že došlo k porušeniu ústavnosti a zákonnosti volieb v prípravnej fáze volieb (nemalo dôjsť k registrácii žalovaného) a rovnako tak došlo k porušeniu ústavnosti a zákonnosti volieb vo fáze samotných volieb (volebná komisia určila za víťaza volieb žalovaného).

7. Žalovaný sa vyjadril k žalobe podaním zo dňa 08.12.2022 a navrhol, aby súd správnu žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

8. Podľa názoru žalovaného je správna žaloba nedôvodná. Podstatou správnej žaloby je tvrdenie žalobcu, že žalovaný bol v minulosti odsúdený pre úmyselný trestný čin. Podľa žalobcu teda žalovaný nemôže zložiť sľub starostu a to s poukazom na ustanovenie § 6 písm. b) zákona č. 180/2014 Z. z. (*„Prekážkou práva byť volený je právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, ak odsúdenie nebolo zahladené“*).

9. Žalovaný oznámil konajúcemu súdu, že je pravdou, že bol pred viac ako 22 rokmi odsúdený za úmyselné trestné činy. Tieto trestné činy však boli zahladené a to uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4Nt/23/2022. (*Ako dôkaz priložil uznesenie č. k. 4Nt 23/2022-37 zo dňa 02.12.2022 bez vyznačenia doložky právoplatnosti*).

10. Ako ďalej uviedol, i keď žalovaný považuje ustanovenie § 6 písm. b) zákona č. 180/2014 Z. z. za neústavné, pretože podľa jeho názoru je v rozpore s článkom 30 Ústavy SR, tak v tomto prípade sa žalovaný podľa jeho názoru môže ujať funkcie starostu.

11. Základná interpretačná zásada stanovená Ústavným súdom SR tkvie totiž v tom, že zákony sa majú vykladať a aplikovať podľa ich zmyslu (viď rozhodnutie ÚS. PL. 19/94). Interpretácia zákona nemôže popierať účel a zmysel právnej úpravy a vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou základných princípov právneho štátu (viď rozhodnutie ÚS SR, II. ÚS 142/2015).

12. V demokratickom a právnom štáte je pritom možné odňať volebné právo, ktoré je ústavou garantované len v prípade, ak k tomu existuje legitímny cieľ a ak jeho odstránením nie sú ohrozené iné dôležité verejné záujmy. Obmedzenie práva voliť a práva byť volený musia byť ospravedliteľné a to spravidla bezpečnostnými požiadavkami, z dôvodu predchádzaniu trestným činom a ochrane poriadku (*viď rozhodnutie ESLP, Hirst v. Spojené kráľovstvo*).

13. Podľa názoru žalovaného zmyslom a účelom § 6 písm. b) zákona č.180/2014 Z.

18. Následne Najvyšší správny súd doplnil spis o odpis z Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pre žalovaného Gejzu Kandráča, narodeného 22.05.1976, r.č. 760522/9412.

19. Z obsahu predloženého odpisu Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky súd zistil, že u žalovaného sa jedná o štyri vykázané počty záznamov.

1. Okresný súd Spišská Nová Ves, rozhodnutie 08.03.1993; spis. značka 3T 10/93; mladistvý; § 9/2, 247/1b,2, 9/2, 249/1 Tr.z.; odňatie slobody nepodmienečne na 6 mesiacov v nápravno-výchovnom ústave pre mladistvých; vykonanie trestu 23.10.1993,

2. Okresný súd Spišská Nová ves; rozhodnutie 28.09.1998, spis. značka 2T 432/98; § 9/2, 247/1a,b Tr.z.; odňatie slobody podmiennečne na 10 mesiacov so skúšobnou dobou do 15.10.2000; nariadený výkon trestu 20.06.2000 v II. NVS; podmiennečne prepustenie 28.05.2001 Okresný súd Košice 2 spisová značka 3Pp 75/01 so skúšobnou dobou na 18 mesiacov; osvedčenie 17.10.2003,

3. Okresný súd Spišská Nová Ves; rozhodnutie 15.05.2000; spis. značka 3T 158/00; § 9/2, 238/1,2 Tr.z.; odňatie slobody nepodmienečne na 6 mesiacov v II. NVS; vykonanie trestu 25.01.2001,

4. Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudok 31.08.2012; spis. značka 5T 161/2012; právoplatnosť 31.08.2012; § 14 § 221/1,3a Tr.z. 300/2005; odňatie slobody podmiennečne na 2 roky 11 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky a 9 mesiacov do 01.06.2016 s probačným dohľadom, obmedzenie; príkaz podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu; osvedčenie 31.03.2017; na páchatel'a sa hľadá akoby nebol odsúdený.

20. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. **4Nt/23/2022-37** zo dňa **02.12.2022** bolo rozhodnuté v trestnej veci odsúdeného Gejzu Kandráča, narodeného 22.05.1976 o žiadosti odsúdeného o zahľadania odsúdenia tak, že podľa § 92 ods.1 písm. c) Trestného poriadku a § 470 Trestného zákona sa zahladzuje odsúdenie Gejzu Kandráča, narodeného 22.05.1976:

- z rozhodnutia Okresného súdu Spišská Nová ves zo dňa 08.03.1993, sp. zn. 3T 10/93, ktorým mu ako mladistvému bol uložený nepodmienečný trest na 6 mesiacov v nápravno-výchovnom ústave pre mladistvých, ktorý vykonal dňa 23.10.1993,

- z rozhodnutia Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 28.09.1998, sp. zn. 2T 432/98, ktorým mu bol uložený podmiennečný trest na 10 mesiacov, so skúšobnou dobou do 15.10.2000,

je zrejmé, že tresty uložené žalovanému nemohli byť automaticky zahladené ich výkonom, ale až po uplynutí zákonom stanovenej doby rozhodnutím súdu.

24. Uvedená trojročná lehota sa nevzťahovala iba na zahladenia odsúdenia u mladistvého (§ 87 ods.1 zákona č. 140/1961 Zb.), čo platí aj v súčasnosti (§ 121 ods.1 zákona č. 300/2005 Z. z.).

25. V čase volieb zo strany žalovaného nebola odstránená prekážka práva byť volený v zmysle § 6 písm. b) zákona č. 180/2014 Z. z., nakoľko nebolo zahladené jeho odsúdenie za úmyselné trestné činy.

26. Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana základných práv zaručených v čl. 30 ústavy, t.j. predovšetkým aktívneho a pasívneho volebného práva. Ústava garantuje všetkým oprávneným voličom voliť svojich zástupcov do voľbami kreovaných orgánov verejnej moci (aktívne volebné právo), t.j. rozhodovať o personálnom, resp. politickom zložení nimi volených orgánov verejnej moci (čl. 30 ods.1 ústavy), pričom garantuje tiež všeobecnosť, rovnosť a priamosť volebného práva, ako aj jeho vykonanie tajným hlasovaním (čl. 30 ods. 3 ústavy). Zároveň ústava garantuje predovšetkým prostredníctvom čl. 30 ods. 4 možnosť (právo) občanov, a vo vzťahu k voľbám do orgánov územnej samosprávy aj cudzincov s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky (čl. 30 ods.1 druhá veta), uchádzať sa o zvolenie do funkcie starostu obce alebo do funkcie poslanca obecného zastupiteľstva za rovnakých podmienok [pasívne volebné právo (PL. ÚS 20/2011, m.m. PL. ÚS18/07)].

27. Pod zákonnosťou do volieb územnej samosprávy treba rozumieť - uskutočnenie volieb v súlade so všetkými dotknutými volebnými predpismi s právnou silou zákona (m.m. PL. ÚS34/99, PL. ÚS82/07), pričom podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu zistená nezákonnosť volieb do orgánov územnej samosprávy musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv dotknutých osôb, ktoré je v konečnom dôsledku porušením volebného práva a jeho princípov (PL. ÚS22/200, m.m. PL. ÚS21/94, PL. ÚS82/09).

28. Základným interpretačným pravidlom pre zákony, ktoré bližšie upravujú výkon politických práv je čl. 31 ústavy, podľa ktorého zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Citované ustanovenie ústavy má priamu spojitosť so všetkými

č. k. 4Nt/23/2022-37 zo na 02.12.2022 (bez vyznačenia doložky právoplatnosti) konštatuje, že došlo k porušeniu volebného zákona v intenzite, ktorá spochybňuje dosiahnutý výsledok vo voľbách na starostu obce, pretože v dôsledku porušení volebného zákona došlo k narušeniu slobodnej súťaže politických síl. Povaha identifikovaného porušenia volebného zákona priamo zasahuje do podstaty ústavných princípov volebného práva do samosprávnych orgánov obce a zároveň do výsledkov volieb, ktoré musia vyjadrovať výlučne prejavenu vôľu voličov. Žalovaný skutočne v čase konania volieb starostu obce Bystrany dňa 29.10.2022 nespĺňal zákonom ustanovenú podmienku pasívneho volebného práva [§6 písm. b) zákona č. 180/2004 Z. z.], pretože bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin a jeho odsúdenie nebolo zahladené. Uvedené porušenie zákona č. 180/2014 Z. z. s ohľadom na intenzitu jeho dopadu na samotný výsledok volieb starostu obce Bystrany konaných dňa 29.10.2022 je podľa názoru súdu samo osebe dostatočné na to, aby súd vyhlásil tieto voľby za neplatné.

33. Najvyšší správny súd uvádza, že v obdobnej veci rozhodol už Ústavný súd Slovenskej republiky Nálezom sp. zn. PL. ÚS.54/2018 z 16.01.2019 na závery ktorého odkazuje. Ústavný súd v uvedenom náleze konštatoval, že neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov (PL. ÚS62/07, PL. ÚS.20/2011, PL.ÚS6/2015).

34. Taktiež ústavný súd v uvedenom náleze konštatoval, že dôležitým komponentom volebného súdnictva je teda zisťovanie intenzity volebných nedostatkov z hľadiska ich vplyvu na rozhodovanie voličov a najmä na výsledok volieb (PL. ÚS11/2011, PL. ÚS32/2014).

35. V rámci konania o volebných sťažnostiach (agendy volebného súdnictva aj vo vzťahu ku konaniam o týchto veciach) sa neuplatňuje teória tzv. „absolútnych väd“ volebného procesu, t.j. takých porušení volebného zákona, ktoré by mali za následok automatické zrušenie volieb (volieb kandidáta alebo výsledku hlasovania). Vzhľadom na túto skutočnosť treba považovať všetky možné pochybenia a vady volebného procesu za relatívne a zvažovať, resp. zohľadňovať ich význam podľa ich vplyvu na výsledok volieb do zastupiteľského orgánu alebo na výsledok voľby konkrétneho kandidáta. Overovanie volieb je založené na predpoklade objektívnej súvislosti medzi volebnou vadou a obsadením funkcie alebo minimálne takej novej príčinnej súvislosti (princíp potenciálnej kauzality, PL. ÚS7/2010, PL. ÚS3/2018). Túto možnú príčinnú súvislosť však treba vykladať nie iba

osobitným uznesením asistent Najvyššieho správneho súdu v zmysle § 175 ods. 2 Správneho súdneho poriadku.

41. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 5:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18.januára 2023

JUDr. Jana Hatalová, PhD.

predsedníčka senátu (sudkyňa spravodajkyňa)

podpísané elektronicky

JUDr. Zdenka Reisenauerová

členka senátu

podpísané elektronicky

JUDr. Pavol Nad'

člen senátu

podpísané elektronicky

Mgr. Michal Novotný

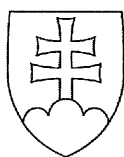
člen senátu

podpísané elektronicky

JUDr. Zuzana Šabová, PhD.

členka senátu

podpísané elektronicky

Najvyšší správny súd SR

Doložka právoplatnosti a vykonateľnosti

Rozsudok

Dátum vydania: 18.1.2023

Spisová značka: 11Svp/6/2022

IČS: 9622200241

ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9622200241.1

Dátum nadobudnutia právoplatnosti: 18.1.2023

Dátum nadobudnutia vykonateľnosti: 18.1.2023

Poznámka:

Dátum vytvorenia doložky: 24.1.2023

Vytvoril: Michaela Smolinská

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SEKCIA VEREJNEJ SPRÁVY

odbor miestnej štátnej správy, samosprávy a zahraničných vzťahov
Drieňová 22, 826 86 Bratislava

OBECNÝ ÚRAD BYSTRANY	
Dátum:	25 -01- 2023
Číslo záznamu:	Číslo spisu:
124/UK/2023	17
Prílohy:	Výsuvje:
	Starosta obce

Obec Bystrany
obecbystrany@obecbystrany.sk

Váš list číslo/zo dňa
109/UK/2023 s. č. 17

Naše číslo
SVS-OMSZV2-2023/020703

Vybavuje/linka
Mgr. Janoško/ 2234

Bratislava
25. 1. 2023

Vec

Žiadosť o usmernenie postupu obecnej samosprávy po rozhodnutí najvyššieho správneho súdu o neplatnosti volieb starostu obce Bystrany - odpoveď

Na základe Vašej žiadosti zo dňa 23. 1. 2023 o usmernenie postupu obecnej samosprávy po rozhodnutí najvyššieho správneho súdu o neplatnosti volieb starostu obce Bystrany Vám oznamujeme:

Vyhlásením súdu, že voľby starostu sú neplatné, je neplatný aj výsledok volieb. Starosta teda nebol zvolený, nemôže vykonávať funkciu.

Vychádzajúc z § 13 ods. 1 tretej vety a z § 13a ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení, keďže nebol zvolený „nový“ starosta, nemohol ani zložiť sľub, neskončilo sa preto funkčné obdobie „starého“ starostu, t. j. starostu zvoleného v predchádzajúcich voľbách. „Starému“ starostovi teda nezanikol mandát starostu.

Ak by sa starosta vzdal mandátu, alebo ak by mu mandát medzičasom zanikol inak, plní úlohy starostu v plnom rozsahu zástupca starostu. Zastupovanie sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu.

Podľa § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, ak súd vyhlási voľby do orgánu územnej samosprávy za neplatné, úkony orgánu, ktorého rozhodnutie sa týka, a ktoré vykonal do rozhodnutia Ústavného súdu SR, sa považujú za úkony vykonané oprávneným orgánom.

Podľa § 181 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlasuje voľby do orgánov samosprávy obcí aj vtedy, ak Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vyhlásil voľby za neplatné alebo zrušil výsledok volieb.

Ministerstvo vnútra nie je oprávnené podávať právne záväzný výklad zákonov. Môže v konkrétnom prípade ich aplikácie vysloviť len svoj právny názor.

S pozdravom

Mgr. Nad'a Firák Kurilová
riaditeľka odboru

P. T.

Fabián Kandráč

Bystrany 253

053 62 Bystrany

V Bratislave 10.02.2023

Vec: Právne stanovisko.

Vážený klient,

na základe Vašej žiadosti Vám predkladáme stanovisko.

Skutkový stav, predmet stanoviska:

- 1) Najvyšší správny súd SR (ďalej aj „NSS“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 18.01.2023 vyhlásil voľby starostu v obci Bystrany konané dňa 29.10.2022 za neplatné. Ustanovujúce obecné zastupiteľstvo obce Bystrany sa konalo dňa 13.12.2022.
- 2) Predmetom stanoviska je posúdenie, kto je oprávnený po vyhlásení volieb súdom za neplatné vykonávať funkciu starostu obce.

Relevantná právna úprava:

- 3) Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“): „Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta. Funkcia starostu je verejná funkcia. Funkčné obdobie starostu sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu.“
- 4) Podľa § 13a ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení: „Mandát starostu zaniká uplynutím funkčného obdobia.“
- 5) Podľa § 13 b ods. 1 zákona o obecnom zriadení: „Starostu zastupuje zástupca starostu, ktorého spravidla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním starosta do 60 dní od zloženia sľubu starostu; ak tak neurobí, zástupcu starostu zvolí obecné zastupiteľstvo. Zástupca starostu môže byť len poslanec. ...“
- 6) Podľa § 13b ods. 3 zákona o obecnom zriadení: „Zástupca starostu zastupuje starostu v rozsahu určenom starostom v písomnom poverení.“
- 7) Podľa § 13b ods. 4 zákona o obecnom zriadení: „ ... Zastupovanie sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu.“

- 8) Podľa § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení: „Ak Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlási voľby do orgánu územnej samosprávy za neplatné alebo zruší ich výsledok, úkony orgánu územnej samosprávy, ktorého sa rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky týka, a ktoré vykonal do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sa považujú za úkony vykonané oprávneným orgánom.“
- 9) Podľa § 312j ods. 2 písm. a) Správneho súdneho poriadku (ďalej „SSP“): „Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby, rozsudkom vyhlási voľby za neplatné.“
- 10) Podľa § 312k ods. 1 SSP: „Rozsudok ktorým bolo rozhodnuté o žalobe nadobúda právoplatnosť jeho vyhlásením.“

Právne posúdenie:

- 11) V posudzovanej veci novozvolený starosta vo voľbách konaných dňa 29.10.2022 následne zložil sľub a ujal sa funkcie starostu. Na základe uvedeného v súlade s § 13 ods. 1 zákona o obecnom zriadení pôvodnému starostovi skončilo funkčné obdobie a funkcie sa ujal novozvolený starosta.
- 12) Rozhodnutie súdu o neplatnosti volieb sa stáva právoplatné dňom vyhlásenia rozsudku o neplatnosti volieb starostu. V súlade s princípom právnej istoty vyplývajúcom z podstaty materiálneho právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR) účinky rozsudku môžu pôsobiť len do budúcnosti. Voľby sa teda považujú za platné dovtedy, kým súd meritórne nerozhodne o neplatnosti volieb starostu.
- 13) V súlade s princípom právnej istoty právna úprava výslovne stanovuje (§ 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení), že v prípade ak súd rozhodne o neplatnosti volieb starostu, úkony novozvoleného starostu, ktoré vykonal do rozhodnutia súdu o neplatnosti volieb sa považujú za riadne vykonané úkony, t. j. za úkony, ktorých platnosť nie je dotknutá. Z uvedeného vyplýva, že aj keď novozvolený starosta nezískal mandát v súlade s právnou úpravou, pozerá sa na jeho úkony, ktoré vykonal z titulu svojej funkcie na platné úkony, akoby ich urobil ako riadne zvolený starosta (rovnaako aj právna teória: Košičiarová, S. *Zákon o obecnom zriadení. Komentár. Bratislava. EUROKÓDEX 2018, s. 175*). Ustanovenie § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení v súvislosti s neplatnosťou volieb uvádza, že o tejto rozhoduje Ústavný súd SR, avšak podľa platného právneho stavu rozhoduje o neplatnosti volieb starostu Najvyšší správny súd SR. Z toho dôvodu je potrebné ustanovenie vykladať tak, že sa vzťahuje na neplatnosť volieb vyslovených Najvyšším správnym súdom SR v duchu historického výkladu, keďže zákonodarca opomenul novelizovať zákon o obecnom zriadení, keď zveril právomoc rozhodovať o neplatnosti volieb do orgánov územnej samosprávy Najvyššiemu správne súdu (pôvodne mal právomoc rozhodovať o neplatnosti volieb do orgánov územnej samosprávy Ústavný súd SR).
- 14) Úkony, ktoré vykonáva starosta je možné rozdeliť z hľadiska ich povahy do dvoch základných skupín, a to a) verejnoprávneho charakteru a b) súkromnoprávneho charakteru. Medzi úkony verejnoprávneho charakteru patria najčastejšie úkony, ktoré vyplývajú z oprávnenia starostu daného predpismi verejného práva napríklad vo vzťahu k ustanovovaniu osôb do funkcií. V zmysle

§ 13b ods. 1 zákona o obecnom zriadení starosta je oprávnený poveriť zastupovaním zástupcu starostu. Medzi úkony súkromnoprávneho charakteru patria najčastejšie úkony, ktoré vyplývajú z pôsobnosti starostu ako štatutárneho orgánu v civilnoprávných vzťahoch (napr. podpisovanie zmlúv). Ak novozvolený starosta písomne poveril zastupovaním zástupcu starostu, písomné poverenie je akt verejnoprávnej povahy. Ak písomné poverenie vykonané novozvoleným starostom bolo vykonané v období odo dňa ako novozvolený starosta sa ujal funkcie na základe sľubu do dňa právoplatnosti rozsudku, ktorým súd vyhlásil voľby za neplatné, požíva uvedený úkon ochranu v zmysle § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení akoby bol riadne vykonaný novozvoleným starostom. Na základe uvedeného zastávame názor, že zástupca starostu na základe poverenia je oprávnený vykonávať funkciu zástupcu starostu v rozsahu písomného poverenia aj potom ako voľby novozvoleného starostu boli vyhlásené za neplatné.

- 15) Pokiaľ ide o starostu, ktorý bol funkciou predošlé funkčné obdobie (do decembra 2022), je potrebné uviesť, že jeho funkcia sa skončila zložením sľubu novozvoleného starostu (§ 13 ods. 1 zákona o obecnom zriadení). Ak zanikla funkcia starostu uplynutím jeho funkčného obdobia, nie je možné z povahy veci, aby pokračoval vo svojej funkcii. Ak by sa mal pôvodný starosta opätovne ujať funkcie starostu po vyhlásení volieb za neplatné, musela by to výslovne stanovovať platná právna úprava. Uvedené vyplýva z ústavného princípu vyjadreného v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, v zmysle ktorého orgány verejnej moci, medzi ktoré patria aj orgány územnej samosprávy sú oprávnené konať len v medziach, rozsahu a spôsobom, ktorý im zákon výslovne umožňuje (*obdobne: Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. 2.vyd. C.H.BECK 2019, s. 272*). V uvedenej veci však zákon o obecnom zriadení neupravuje možnosť „oživiť“ funkciu predošlého starostu, ktorému zanikla funkcia.

Záver:

- A) V prípade ak Najvyšší správny súd SR vyhlási voľby starostu obce za neplatné, úkony novozvoleného starostu, ktoré vykonal do dňa právoplatnosti rozsudku súdu, sa považujú za riadne vykonané úkony, t. j. za platné úkony.**
- B) Ak novozvolený starosta odo dňa ujatia sa funkcie na základe sľubu do dňa právoplatnosti rozsudku, ktorým súd vyhlásil voľby starostu za neplatné, písomne poveril zástupcu starostu, zastávam právny názor, že písomné poverenie sa považuje za riadne vykonaný úkon, na základe ktorého zástupca starostu je oprávnený po rozhodnutí súdu, ktorým vyhlásil voľby starostu za neplatné, naďalej zastupovať starostu v rozsahu určenom v písomnom poverení.**
- C) Vzhľadom na to, že právna úprava výslovne nestanovuje, ktorý subjekt je oprávnený vykonávať funkciu starostu po právoplatnosti rozsudku, ktorým súd vyhlásil voľby starostu za neplatné, nie je vylúčené, že k veci budú zaujaté aj iné právne názory.**

S úctou,

Doc. JUDr. Branislav Jablonka, PhD., advokát
konateľ BAJO LEGAL, s. r. o.